

CODUL ISBN

Ce este codul ISBN?

Codul ISBN reprezintă numărul internațional standardizat al cărții.

Este format din 13 cifre grupate în 5 segmente de lungimi variabile, separate de cratimă, astfel:

- prefixul 978 – identifică producția editorială de carte la nivel internațional;
- codul de țară – indică grupul național, lingvistic sau geografic; acest segment desemnează grupul lingvistic (limba) editorului și nu limba în care este publicată cartea; 973 și 606 identifică editorii din România
- codul de editură – identifică editorul documentului; lungimea sa variază în funcție de numărul lucrărilor publicate de editor;
- numărul de identificare a documentului – numerotează documentul printre publicațiile editorului;
- cifra de control – este ultima cifră a codului ISBN; aceasta permite verificarea validității codului ISBN.

Categorii de documente care primesc cod ISBN

Sunt identificate prin cod ISBN documentele editate pe teritoriul României, destinate publicului larg, care nu sunt personalizate și nu apar cu periodicitate sub același titlu:

- cărți și broșuri tipărite;
- cărți și broșuri electronice offline (CD-ROM sau DVD-ROM) sau online;
- cărți și broșuri în alfabet Braille;
- cărți audio pe casete, CD-ROM sau DVD-ROM;
- publicații microformate;
- atlase și hărți;
- copii digitizate ale cărților tipărite;
- programe de calculator educaționale;
- publicații multimedia în care principalul constituent este un text scris.

Notă: Broșura este publicația având până la 48 de pagini. Cartea este publicația având peste 48 pagini.

Cine atribuie Codul ISBN?

Centrul Național ISBN

Centrul Național ISBN a fost înființat în anul 1989, iar din 1996 funcționează în cadrul Bibliotecii Naționale a României, sub asistență de specialitate oferită de Agenția Internațională ISBN de la Londra.

Principalele responsabilități ale Centrului Național ISBN sunt:

- înregistrarea editurilor din România;
- acordarea codurilor ISBN pentru editurile din România;
- acordarea codurilor ISBN pentru persoanele fizice sau juridice cu reședința oficială în România, care editează lucrări în regie proprie, în România;
- organizarea și actualizarea bazei de date a editorilor din România și a codurilor ISBN alocate acestora;
- raportarea la Agenția Internațională ISBN a activității editoriale naționale spre a fi inclusă în Registrul Internațional al Editorilor – The Global Register of Publishers;
- realizarea și distribuirea materialelor informative și de promovare în scopul implementării corecte a sistemului ISBN în România, în acord cu politica și strategia Agenției Internaționale ISBN;
- realizarea instructajelor cu editorii privind modul de folosire a codurilor ISBN.

Reguli de utilizare a codurilor ISBN

Cărți și broșuri într-un volum:

Regulă: se alocă un cod ISBN, care se tipărește pe verso paginii de titlu (în structura Descrierii CIP a Bibliotecii Naționale a României) și pe coperta a IV-a.

Lucrarea în mai multe volume:

Regulă: se alocă un cod ISBN pentru partea generală (lucrarea în totalitatea sa) și câte un cod ISBN pentru fiecare volum în parte.

Cele 2 coduri ISBN (codul ISBN general și codul ISBN specific volumului) ale fiecărui volum se tipăresc pe verso paginii de titlu (în structura Descrierii CIP a Bibliotecii Naționale a României) și pe coperta a IV-a.

Retipărire (prelungire de tiraj):

Retipărirea reprezintă un nou tiraj al unui document deja publicat. Documentul retipărit nu suferă modificări față de documentul original în ceea ce privește textul, numele autorului, titlul, anul publicării și formatul de prezentare.

Sunt admise doar anumite modificări față de documentul original: schimbarea prețului, grafica originală a copertei, corectarea greșelilor de ortografie care nu afectează sensul textului, precum și adăugarea sau suprimarea câtorva rânduri care nu afectează numărul de pagini și sensul textului.

Regulă: se păstrează codul ISBN original, care se tipărește pe verso paginii de titlu (în structura Descrierii CIP a Bibliotecii Naționale a României) și pe coperta a IV-a.

Ediție nouă:

Ediția nouă este documentul care, față de original, suferă modificări asupra textului, anului publicării, formatului sau se introduc ilustrații în interiorul documentului.

Regulă: se alocă un nou cod ISBN, care se tipărește pe verso paginii de titlu (în structura Descrierii CIP a Bibliotecii Naționale a României) și pe coperta a IV-a.

Coediție:

Coediția este lucrarea realizată în colaborare de 2 sau mai multe edituri, menționate pe pagina de titlu.

Regulă: fiecare editură acordă lucrării respective câte un cod ISBN din propria serie de coduri. Codurile ISBN vor fi tipărite pe verso paginii de titlu (în structura Descrierii CIP a Bibliotecii Naționale a României) și pe coperta a IV-a (fiecare cod ISBN va fi însoțit de numele editurii care l-a alocat).

Ediții în mai multe limbi:

Ediția într-o limbă străină este documentul care, față de original, are textul tradus în una sau mai multe limbi străine.

Regulă: se acordă cod ISBN pentru fiecare ediție într-o limbă străină diferită față de textul original.

Ediții pe mai multe suporturi media:

Regulă: pentru documentul editat pe suporturi media diferite (print, online, offline) se acordă cod ISBN, pentru fiecare suport în parte.

Ediții în mai multe formate:

Regulă: pentru documentul publicat în formate diferite (copertă simplă/copertă cartonată, formate de dimensiuni diferite, alfabet Braille, etc) se acordă cod ISBN pentru fiecare format în parte.

Reguli de utilizare a codurilor ISBN pentru documente electronice

Cărți electronice offline (CD-ROM, DVD-ROM, dischetă)

Cartea electronică (pe suport fizic) este un document având conținut preponderent text (însoțit sau nu de imagini), stocat în formă electronică pe CD-ROM, DVD-ROM, dischetă etc., eligibil pentru identificare prin cod ISBN.

Regulă: se acordă un cod ISBN pentru fiecare tip de suport. Codul ISBN va fi menționat pe orice etichetă atașată permanent suportului fizic și pe ecranul de prezentare.

Cărți electronice online

Cartea electronică online este un document având conținut preponderent text (însoțit sau nu de imagini), cu elemente de identificare bibliografică proprii (titlu, autor, an de publicare), stocat într-un fișier electronic în diferite formate (epub, pdf, mobi etc.) și transmis prin mijloace electronice (internet), eligibil pentru identificare prin cod ISBN.

Reguli:

- a. se alocă un cod ISBN distinct pentru fiecare format (epub, pdf, mobi etc);
 - b. se alocă un cod ISBN distinct pentru fiecare ediție cu un sistem de protecție tip DRM diferit (ADOBE ACS4, Apple Fairplay, OMA - Open Mobile Alliance, social DRM etc).
 - c. se acordă coduri ISBN diferite pentru edițiile care au același tip de sistem de protecție DRM, dar au drepturi de utilizare media diferite (copiere, imprimare/tipărire etc).
- Codul ISBN se menționează pe ecranul de prezentare al documentului.

Copii digitizate ale cărților tipărite

Copiile digitizate ale cărților tipărite sunt documentele tip monografie a căror informație este captată în format digital cu ajutorul unui echipament tehnic digital (cameră digitală, scanner etc).

Regulă: se alocă un cod ISBN distinct, diferit de cel al ediției tipărite, cod care se menționează pe ecranul de prezentare.

Programe de calculator educaționale

Programul de calculator educațional reprezintă un produs software ce poate fi utilizat pe orice calculator și care are scop educațional.

Regulă: se alocă un cod ISBN care se menționează pe ecranul de prezentare și/sau pe coperta suportului fizic.

Publicații multimedia în care principalul constituent este textul scris

Publicațiile multimedia sunt publicații pe suport informatic, care conțin text, imagine, sunet, animație grafică având elemente de identificare bibliografică proprii (titlu, autor, an de publicare).

Regulă: sunt identificate prin cod ISBN care se menționează pe ecranul de prezentare și/sau coperta suportului fizic.

Cărți audio (audiobooks)

Audiobook-ul reprezintă un text înregistrat cu voce (însoțit sau nu de fundal muzical și efecte sonore), având elemente de identificare bibliografică proprii (titlu, autor, an de publicare, etc), în formă de fișier electronic, transmis și audiat prin mijloace electronice.

Regulă: sunt identificate prin cod ISBN, care se menționează pe produs și/sau pe orice etichetă atașată permanent acestuia.